

ТЪРЖЕСТВЕНО СЪБРАНИЕ ЗА 90-ГОДИШНИНАТА НА АКАД. МИХАИЛ АРНАУДОВ

На 16 октомври 1968 г. в София, в големия салон на Българската академия на науките се състоя тържествено чествуване по случай 90-годишнината от рождението на един от най-видните представители на българското литературознание — акад. Михаил Арнаудов. Салонът се оказа тесен за многобройните почитатели на юбилея, между които личаха видни наши общественици, писатели, научни и културни дейци, студенти, граждани. В президиума заемат места акад. Тодор Павлов, акад. Ангел Балеви, акад. Пантелей Зарев, акад. Владимир Георгиев, патриарх Кирил, Георги Джагаров, Ефрем Каранфилов, Стойко Божков — директор на Института за литература, и др.

Ректорът на Софийския университет и зам.-председател на БАН акад. Пантелей Зарев произнесе слово за жизнения път и творческа дейност на акад. Михаил Арнаудов. Проследявайки навлизането и развоја на юбилея в огромния свят на българската наука, акад. П. Зарев разкри в доклада си дълбоките национални корени на неговото верую и творческа страст, навлезе в научната лаборатория на изтъкнатия историограф на нашето Възраждане; разкри богатата българска проблематика и постоянен интерес към нашето минало, към нашите духовни завоевания, бит и съдба. Тази задача акад. Мих. Арнаудов е смятал като свое основно призвание. Създател на нашата след освобождението фолклористика, опознал народното творчество в най-богатите му и разнообразни мотиви, юбилеят насища литературните си и фолклорни трудове с неизследвани факти, с непознати автентични подробности, които ги правят интересни и търсени и за високите научни форуми, и за обикновената любознателна среда.

В словото си акад. П. Зарев се спря и на друга интересна страна от творческия облик на юбилея — на неговия метод на изследване, подчертавайки, че за учения имат значение не само резултатът, но и усилието, създаването, фактът на делото. С възхищение са създадени монографиите му за братя Миладинови, Любен Каравелов, за Гьоте, за Лабрюйер. Ползвайки анкетния метод за проникване в съкровените тайни на творческия акт, акад. Михаил Арнаудов изследва творците на

нашата литература не само като художник, а и от психологична гледна точка като сложна и богата индивидуалност. Акад. П. Зарев се спря и върху значението на акад. М. Арнаудов за тълкуванията му върху нашата народностна самобитност. Своего слово П. Зарев приключи с поздрав и пожелания за дълъг живот и плодотворна творческа дейност от името на ръководството на Академията на науките и от Софийския университет „Климент Охридски“, в които юбилеят е оставил трайни спомени като преподавател.

Членът на Политбюро на ЦК на БКП и член на Президиума на Народното събрание акад. Тодор Павлов прочете поздравителното писмо от председателя на Министерския съвет и първи секретар на Българската комунистическа партия др. Тодор Живков и указа за награждаването на акад. Михаил Арнаудов с висок правителствен орден по случай неговата 90-годишнина.

Приветствия поднесоха от името на Българската академия на науките — акад. Владимир Георгиев — зам.-председател на БАН, от името на Съюза на българските писатели — председателят на съюза Георги Джагаров, от името на Комитета за изкуство и култура — Цвятко Гагов — генерален директор на държавното обединение „Българска книга“, от името на Софийския университет „Климент Охридски“ — проф. Михаил Мичев — зам.-ректор на университета, Патриархът на българската църква Кирил поднесе от името на Светия синод благопожелания, от Института за литература поднесе поздравления Стойко Божков — директор на института, от директора на Института по история — чл.-кор. Хр. Христов. Приветствия бяха поднесени и от Етнографския институт с музей от Института по балканистика, от Народната библиотека „Кирил и Методий“, от родния град на акад. Михаил Арнаудов — Русе, и др.

Накрая акад. Михаил Арнаудов, трогнат и развълнуван, отговори на сърдечните приветствия. „Ако имам някаква заслуга в областта на образованието и науката на нашия народ — каза той между другото, — тя се дължи на обстоятелството, че съм следвал два идеала, бих казал, че съм имал два кумира: това бяха науката, това беше Отечеството. Науката е нещо всеобемно, огромно, тя е тъй

велика, както и природата, която е предмет на нейните изследвания. . . Преди всичко пленяваше ме не една плеяда, а три плеяди мъже на нашата възрожденска епоха. Това са образи величави, образи, които се налагат и на мисълта, и на въображението и ще се налагат во веки веков, докато има български народ. Това са светли умове на нашата просвета, първоапостоли на борбата за свобода и независимост, за културен напредък. Паисий и неговите последователи дадоха нещо, което е рядко, бих казал, в историята на нашите съседни народи. Такъв брой величествени образи, като Раковски, като Бозвели, не се срещат твърде често в анализите на историята на народите около нас. . .

Аз обичам народа си, аз работих искрено

за него. Как да не обичам един народ, който е дал великани като поменатите. Как да не обичам един народ, който спечели завинаги признание в света със своето рало, а после със своята модерна агротехника, как да не обичам един народ, който чрез перото на своите писатели е дарил българската и световната литература с велики произведения, как да не обичам един народ, който в лицето на художници, артисти даде едно изкуство на света, което ни прави горди. Ето, този народ аз обичам, защото между всичко друго той е народ на героичния подвиг, народ, който знае да държи меч в отбрана на своята родина и да прояви храброст, достойна за една велика епопея. . .

Поправка: ред 19, отгоре на стр. 104 от кн. 5 т. г. да се чете: По това време в Лайпциг се готви за печат третото издание на един от неговите най-прочути на

СЪДЪРЖАНИЕ

на 12-та годишнина — 1968 г. на „Литературна мисъл“

СТАТИИ

- Ангелов Валентин — Участието на асоциациите в процеса на естетическото възприемане, V, 3.
 Анчев Ангел — Художествено своеобразие на късния Лев Толстой, IV, 83.
 Василев Михаил — Открития и литературна техника в съвременната повест, IV, 61.
 Георгиев Любен — Драгомир Асенов, II, 80.
 Григорова Людмила — Владимир Башев, IV, 74.
 Дейкова Олга — Бележки върху стиха на Димчо Дебелянов, VI, 98.
 Димитрова Елена — Сатиричният образ у Алеко Константинов, II, 30.
 Дудевски Христо — Фейлетонистът Алеко Константинов и традициите на руската литература, V, 29.
 Жечев Тончо — „Българският Одисей“ и истината на неговото завръщане, III, 65.
 Акад. Зарев Пантелей — Светът на Елисавета Багряна, IV, 3.
 Каролов Стоян — Димитър Димов, I, 3.
 Конев Илия — Непознатият Светослав Миларов, I, 69; За националното и общочовешкото в българската възрожденска литература, IV, 42.
 Мечев Константин — Безименен ли е старобългарският разказ за зографските мъченици?, III, 106.
 Мутафов Енчо — За органичността на белетристичното мислене, V, 45.
 Натев Атанас — Игра — формотворчество — изкуство, I, 32; Диалектичката идея за саморазвитието в литературната наука и изкуствознанието, III, 35.
 Недялков Христо — В хумористичния свят на поета, I, 84.
 Николова Видка — Гео Милев. Революция и естетически възгледи, II, 53; Пенчо Славейков, Поетически талант и фолклор, VI, 114.
 Петров Здравко — Новото превъплъщение на Палечко, V, 19.
 Попиванов Иван — Веселин Ханчев, VI, 81.
 Поляков Марк (Москва) — „Вдъхновен труд“. По проблемите на динамиката на критическите жанрове, II, 61.
 Русев Пеню — Участие и роля на различните компоненти на психиката в процеса на художественото възприемане, I, 54.
 Унджиева Цвета — Фейлетоните на Христо Ботев, III, 91.

Народна съдба и литература

- Каранфилов Ефрем — Проблемът за патриотизма и съвременната българска белетристика, VI, 3.

Литературата в училище

- Цветков Александър — За системата на писмените работи по роден език и литература, IV, 96.

70 години от рождението на Христо Смирненски

- Божков Стойко — Христо Смирненски и естетиката на модернизма, VI, 27.
 Димитрова Елена — Някои черти от майсторството на Смирненски, VI, 62.

Дудевски Христо — Първи поетически отгласи на Октомври. Христо Смирненски и неговите предходници, VI.
Иванова Веска — Обществена и партийна дейност на Смирненски, VI, 68.
Колевски Васил — От критически към социалистически реализъм, VI, 38.

VI международен конгрес на славистите

Авджиев Желю — Отгласи на Септември 1923 и на септемврийската литература в славянските страни, IV, 113.
Вълчев Георги — „Неустановеният“ жанр в белоруската литература, III, 114.
Георгиев Емил — Виктор Тепляков — първият певец на българския пейзаж, II, 103.
Цветков Лазар, Грашева Лиляна, Йорданов Христо — Научен форум на световната славистика, V, 74.
Якушин Н. (СССР) — Из историята на руско-българските културни връзки, IV, 134.

150 години от рождението на Карл Маркс

Славов Иван — Аспекти на Марксовия литературен стил, II, 3.

100 години от рождението на Максим Горки

Цветков Лазар — Горки пред съвременността, II, 18.

Акад. Михаил Арнаудов на 90 години

Димов Георги — Науката — призвание и съдба на един живот, V, 65.

Акад. Людмил Стоянов на 80 години

Акад. Динев Петър — Пътят на Людмил Стоянов, III, 18.

20 години Институт за литература при БАН

Божков Стойко — Двадесетгодишната дейност на Института за литература, III, 3.

Ламар на 70 години

Шишкова Магдалена — Верността на поета, I, 104.

50 години от рождението на Васил Воденичарски

Й. Хр. — Светлината на един от строя на безсмъртните, I, 112.

Веселин Андреев на 50 години

Йорданов Христо — Младост, с красотата на подвига, I, 108.

Една година от смъртта на Минко Николов

К. Ст. — Минко Николов, I, 114.

Творческа анкета

Тихолов Петко — Срещи и разговори с Михаил Арнаудов, IV, 150.

Спомени

Дончев Николай — Спомени за Светослав Минков, I, 100.
Иванов Вичо — Спомени за Теодор Траянов, II, 93.
Константинов Георги — Спомени за Асен Разцветников, I, 93.
Цанев Георги — Кирил Христов без ретуш, IV, 140.

- Авджиев Желю — Константин Величков и Франция, II, 118.
Анастасов Теодосий — Още за берковските герои на Вазов, VI, 128.
Ангелов Боньо Ст. — Нови вести за книжовното дело на Георги Скилица II, 113. Неизвестен препис на „Азбучната молитва“, IV, 164;
Бумбалов Любен — За Вазовия превод на „Лудият“ от Шандор Петьофи, V, 112.
Гюрова Светла — Д-р К. Кръстев до Кирил Христов, VI, 130.
Данаилов Славчо — Неизвестен доклад на Димчо Дебелянов за Пенчо Славейков, I, 118.
Жечев Николай — Из кореспонденцията на Стоян Михайловски, II, 123.
Каназирска Маргарита — Ролята на Георги Бакалов за проникването на Максим Горки в България, V, 105.
Миннов Светослав — Бодливи мисли, I, 117.
Смоховска-Петрова Ванда — Чайковски за Македония, V, 104.

Из литературния живот в чужбина

- Димов Георги — Международен форум по проблемите на сравнителното литературознание, III, 131.
Дончев Николай — Френските литературни награди за 1967 г. I, 127; Нови френски публикации, V, 98.

ПРЕГЛЕД

- Ангелов Боньо Ст. — Издадени старобългарски книжовни паметници, III, 137; Григорий Цамблак не е автор на „Разказа за зографските мъченици“, V, 119.
Биодчев Боян — „От чистата форма до литературата на фактите“, VI, 151.
Вандов Иван — Ценен и актуален изследователски труд, II, 149.
Вълчев Георги — „Проблеми на литературната компаративистика“, II, 159.
Грашева Лиляна — Ново изследване за Черноризец Храбър, I, 138.
Григоров Георги М. — Книга за характера на българина, IV, 173.
Григорова Людмила — Философските и литературни етюди на Исак Паси, VI, 147.
Гюрова Светла — Акад. Михаил Арнаудов за Кирил Христов, IV, 170.
Димов Георги — Принос към проучването на националното ни възраждане, I, 133.
Добрев Чавдар — Критикът и неговите проблеми, V, 123.
Дудевски Христо — Оригинално изследване за Луначарски, I, 142; „Полвека советской литературы“, III, 142.
Йорданов Христо — Поетиката на Вазов, Елин Пелин и Йовков, II, 141.
Калоянов Асен — По-голямо внимание при издаването съчиненията на нашите класици, V, 122.
Конев Илия — Оригинален труд за живота и ранното творчество на Петко Славейков, VI, 140.
Попиванов Иван — Към задълбочен изследователски подход, III, 139.
Цветков Лазар — При изворите на наследството, IV, 175.
Цонев Светозар — Йовков — неповторимият, VI, 143.

Хроника

- Бъклова Катя, Янева Катя — Библиография на трудовете на сътрудниците при Института за литература, III, 144.
* * * — Из Отчетния доклад на Института за литература за научната му работа през 1967 година, I, 145.
* * * — Приет за печат сборник „Фолклор и литература“, I, 152.
* * * — Тържествено събрание за 90-годишнината на акад. М. Арнаудов, VI, 160.

SOMMAIRE

Destin national et littérature

Ephrème Karanfilov — Le problème du patriotisme et les belles-lettres bulgares contemporaines

3

Le 70-ème anniversaire de la naissance de Christo Smirnensky

Stoïco Bojcov — Christo Smirnensky et l'esthétique du modernisme	27
Vassil Kolevsky — Du réalisme critique au réalisme socialiste	38
Elëna Dimitrova — Certains traits de la maîtrise poétique de Smirnensky	62
Vesca Ivanova — L'activité de Smirnensky socialman et adhérent du PCB	68
Christo Doudevsky — Les premières résonances poétiques de la Révolution d'Octobre. Christo Smirnensky et ses prédécesseurs	75

Ivan Popivanov — Vesselin Hantchev	81
Olga Déïcova — Remarques sur le vers de Dimtcho Débelianov	98
Vidca Nicolova — Pentcho Slavéïcov. Talent poétique et folklore	114

Informations scientifiques et documents

Théodossi Anastassov — Encore des héros de Bercovitz de Vazov	130
Svetla Gurova — Dr Krestiu Krestev à Kiril Christov	140

REVUE

Ilia Konev — Une oeuvre originale sur la vie et les premières oeuvres de Petco Slavéïcov	143
Svëtozar Tzonev — Iovcov — l'inimitable	147
Liudmila Grigorova — Les études philosophiques et littéraires d'Isac Passy	151
Boïan Bioltchev — „De la forme pure à la littérature des faits“	152
Tzanko Mladénov — Les problèmes théoriques dans une importante étude d'histoire littéraire bulgare	160

Chronique

* * * — Assemblée solennelle, à l'occasion du 90-ème anniversaire de l'académicien Mikhaïl Arnaudov	162
---	-----

Адреси — на редакцията: сп. Литературна мисъл, бул. Витоша 39, София II., тел. 88-42-89
на администрацията: Издателство на БАН, София 13, кв. Гео Милев, ул. 36, бл. VI
тел. 72-44-11. Абонаменти се внасят във всички пощенски станции или по с/ка №96Т/115 БНБ—
Софийски градски клон

Технически редактор Ив. Димитрова

Дадена за набор на 12. XII. 1968 г.

Подписана за печат на 4. II. 1969 г.

Печатни коли 10,38

Издателски коли 12,35

Формат 71×100/16 Тираж 2400

Поръчка № 608

Отделна книжка 0,75 лв.

Изд. индекс 3425

Годишен абонамент 4 лв.

Набрана и отпечатана в печатницата на Издателството на БАН